

God man och personlig assistent Vad innebär dubbla roller?

Anneli Jonsson

Biträdande överförmyndarchef & Jurist
Sundsvall

Kalle Larsson

Förbundsjurist
SKR

@ofKalle

Ett case

- Sundsvalls tingsrätt, Ä 270-21
- Hovrätten för nedre Norrland, ÖÄ 972-21
- Ej PT HD, Ö 980-22

När kan det bli ”jäv” eller intressekonflikt?

12 kap. 8 § 2 st FB;

” En god man eller förvaltare har inte rätt att företräda den enskilde, om det uppstår en fråga om rättshandling eller rättegång mellan den enskilde å ena sidan och den gode mannen eller förvaltaren, hans eller hennes make eller sambo eller någon som han eller hon företräder å den andra sidan.”

12 kap. 3 § FB:

”Förmyndare, gode män och förvaltare skall omsorgsfullt fullgöra sina skyldigheter och alltid handla på det sätt som bäst gagnar den enskilde.”

Omsorg för den enskilde

Integritetsnära

Kommunikation

Förflyttning

Hygien

Andning

Måltid (mata, bereda, sondmatning)

Hänsyn kan tas till andra – medför att insatser/moment inte utförs

Bostad, inkomst med mera för familj

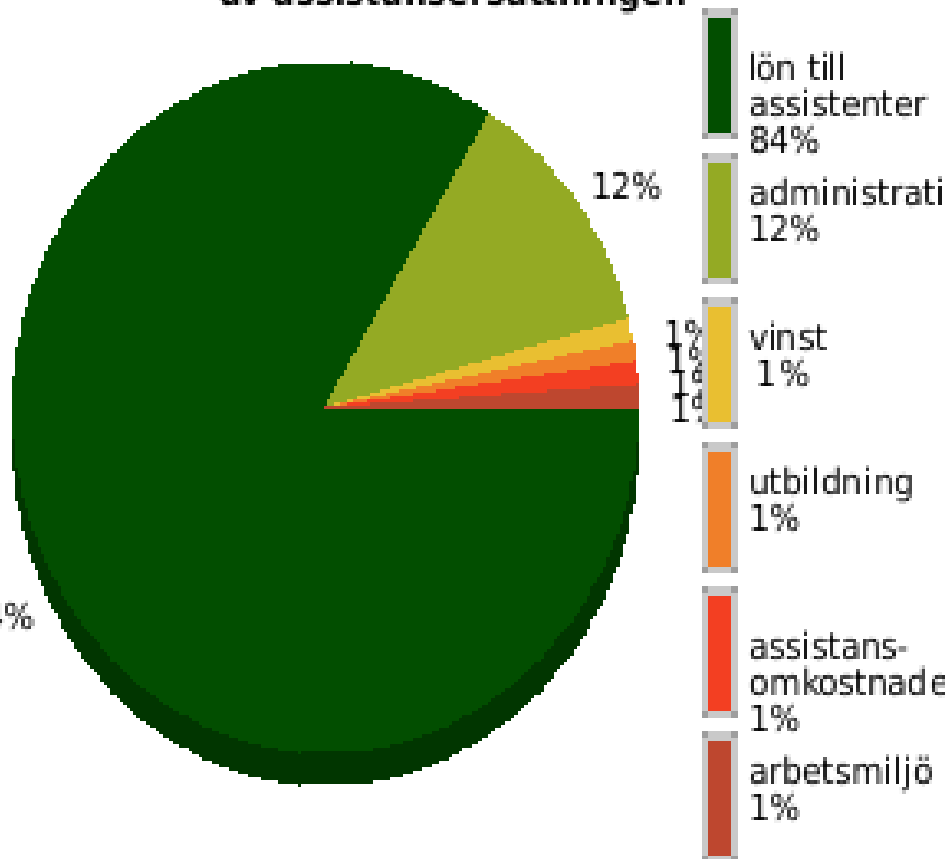
Vad är bäst för den enskilde?

”Assistansekonomi”

315 kronor per timme

352,80 kr per timme
(högsta ersättningen)

Kostnadsuppdelning
av assistansersättningen

- ”hyra”
- ”förbrukning” (el, sopor etc)
- Kaffe, toalettpapper, städprodukter
- Möbler
- Resor när assistent medföljer
- Parkeringsplats(er)

Inhämta utredning från FK

Försäkringskassan svarar på begäran om upplysningar

11 kap. 16 § FB

16 kap. 10 § FB

- Om en specifik person är personlig assistent
- Antal assistanstimmor i föregående beslut
- Vem/vilka som skriver under "räkning"
- Till vilket konto som assistentersättning utbetalas

Blandad praxis om dubbla roller är ok

- I SOU 2004:112, Frågor om Förmyndare och ställföreträdare för vuxna, har utredaren uppmärksammat problemet, sid. 466 ff. samt sid. 790 ff
- RH 2015:39 (Intressekonflikter ska undvikas)
- Länsstyrelsernas ”Nationella riktlinjer för överförmyndare – kontroll av en persons lämplighet som ställföreträdare”
- prop. 1987/88:124 s. 173 (den tilltänkte gode mannen får inte ha en med den enskilde motstående intressen).
- RH 2013:25
- Socialstyrelsens rapport ”Personlig assistent och god man. Är rollerna förenliga?” från 2014.

Vad kan ÖF göra?

- Pröva lämplighet
- Inhämta utredning – ställ frågor
- Granska HM:s kostnader (boende, mat etc). Är de rimliga utifrån funktionsnedsättning?
- Är saker rimligt? Googla, fråga FK eller LSS-handläggare
- Driva praxis?

Personlig assistans kommer förändras kommande år.

- Ny lagstiftning från 1/1 2023. Bl.a. ett "föräldraavdrag" införs
- Utredning(ar) föreslår att staten tar över ansvaret för personlig assistans